

KFA Filmbeschouwing promoot speelfilms die én artistieke kwaliteit én levensbeschouwelijke diepgang hebben.

La promesse

Het pijnlijk ontwaken van een jeugdig geweten

De Belgische broers Luc en Jean-Pierre Dardenne legden in een aantal reportages en documentaires grote en kleine drama's in Wallonië vast, vaak veroorzaakt door de teloorgang van de metaalindustrie. Een aantal mensen schuwde in de drang tot overleven de dubieuze praktijken niet, en daaruit bouwde het regisseursduo voor hun film *La Promesse* de figuur van Roger op. Deze gehaaide zetbaas houdt er in een groezelige voorstad van Luik smerige praktijken op na: hij bezorgt illegalen tegen woekerprijzen vervalste identiteitspapieren en bouwvallige logies, en biedt onderbetaald zwart werk. Hij verraadt ze, bedriegt ze en helpt zelfs de illegaal Hamidou niet na een ongeluk, uit eigenbelang: hij is wil niet dat zijn activiteiten bekend worden. Bij dit alles maakt hij Igor, zijn zoon, tot medeplichtige.

Vader en zoon

La Promesse (de belofte) is voor alles een initiatiefilm. Een jongen die bijna probleemloos zijn vader navolgt, komt tot inkeer. Maar de film is meer. Luc Dardenne: "We wilden een film tegen het sluipend cynisme maken. De vader is meer dan een egoïst. Ondanks zijn indrukwekkende reeks misdaden wordt ook zijn motivatie belicht: een instinctieve liefde voor zijn zoon." Deze Igor is overigens geen lieverdje. Vader en zoon vormen een soort tweeenheid (de vader geeft zijn zoon ook een identieke ring als hij zelf heeft) in een vrouwarme en moederloze omgeving: Igors (stief)moeder woont op het platteland.

De belofte

Beslissend in de film is dodelijk ongeluk in zijn illegale woning van Hamidou, die niet wordt geholpen door Roger omdat hij bang is dat zijn vuile zaakjes dan aan het licht komen. Roger maakt z'n zoon ook hierin medeplichtig. De stervende Hamidou laat Igor beloven voor zijn vrouw Assita en kindje te zorgen. Het is deze belofte die een wig drijft tussen vader en zoon. Hoewel ze het lijk samen met beton overgieten en Assita wijsmaken dat Hamidou wegens gokschulden is ondergedoken, is Igors geweten gaan spreken. Eerst heimelijk, daarna steeds openlijker helpt hij Assita, terwijl Roger haar juist op slinkse wijze uit de stad probeert te verjagen.

De breuk tussen vader en zoon is definitief als Igor de dure ring die hij van zijn vader kreeg verkoopt, om Assita aan en treinkaartje naar familie in Italië te helpen. Uiteindelijk kiest Igor voor haar, en biecht op het station ook de dood van Hamidou. Daarmee eindigt de film - open. Samen lopen ze weg. Waarheen?

Herkenbaar voor jongeren

Vooraf jongeren herkennen in de film de problemen van hun generatie: ze worden verleid door snel verdiend geld en door consumentisme. *La Promesse* is dan ook zeer geschikt voor een jong publiek, een begrip dat de regisseurs ruim nemen: ze mikken op 'de jonge mens' wiens geweten nog niet is vastgeroest. Het geweten van Igor treedt in werking door de ander, en maakt hem een moreel in plaats van egocentrisch mens. De Afrikaanse cultuur die Assita voorleeft, met de nadruk op trouw en diepe verbondenheid met medemensen, dieren en dingen is daarbij een spiegel die de film aan de Westerse cultuur voorhoudt.

Zin in film: La Promesse

Machteld Verstraeten en Ben Reynders.

Uitgeverij Kok Kampen i.s.m. KFA Nederland

1999

ISBN: 904350016